

РЕШЕНИЕ

№ 1084

гр. Русе, 10.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ, XV ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Н. Ст. Стефанов

при участието на секретаря Милена Й. Симеонова
като разгледа докладваното от Н. Ст. Стефанов Гражданско дело № 20224520103753 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 422, вр. чл. 415 от ГПК, във връзка с предявени обективно съединени положителни установителни искиове с правно основание чл.535 от Търговски закон и по чл.86, ал.1, изр.1 от ЗЗД, с предмет установяване съществуването на вземането, заявено по реда на чл.417 от ГПК.

Образувано е по искова молба, депозирана от „Прибалтик Пропърти Мениджмънт“ ООД с ЕИК:205294020 със седалище и адрес на управление гр.София против П. К. К. с ЕГН:*****, с която се иска да бъде установено в отношенията между страните, че ответникът има парични задължения към ищеца за сума, за която в негова полза и против ответника е била издадена заповед за изпълнение на парично задължение по реда на чл. 417 от ГПК входа на производството по ч.гр.д. № 883/2022г. на Русенски районен съд.

В исковата молба се твърди, че със заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК № 481 от 15.02.2022г. по ч.гр.д. № 883/2022г., Районен съд - гр. Русе разпоредил длъжникът и ответник в настоящото производство да заплати на ищеца сумата от 858,07 лева главница, дължима по издаден на 28.03.2018г. запис на заповед, предявен

за плащане на 30.11.2020г.. Записът на запис е прехвърлен с джирос на дата 28.10.2021г., ведно със законната лихва за период от 14.02.2022г. до изплащане на вземането, както и направените разноси по делото - държавна такса в размер на 25,00 лева и адвокатско възнаграждение в размер на 480,00 лева.

На 15.02.2022г. съдът издал в полза на ищеца и изпълнителен лист за посочените суми. Срещу издадената заповед за изпълнение постъпило възражение от страна на длъжника - ответник в настоящото производство, в което същият посочил, че не дължи изпълнение на вземането по издадената заповед за изпълнение.

Във връзка с постъпилото възражение съдът указал на ищеца, че в едномесечен срок от получаване на съобщението може да предяви иск за установяване на вземането си, предмет на издадената заповед за изпълнение, като довнесе и дължимата държавна такса, като в изпълнение на посочените указания била депозирана и исковата молба, по която е образувано настоящото производство.

Ищецът сочи, че с приложения по ч.гр.д. № 883/2022г. по описа на Районен съд - гр.Русе Запис на заповед в оригинал от 28.03.2018г., ответникът безусловно се задължил да заплати на ищеца на датата на падежа – 30.11.2020г., без протест, сумата от 1437,15 лева.

Твърди се, че макар и падежът да е настъпил, длъжникът - ответник в настоящото производство, не изпълнил безусловно поетото задължение да заплати сумата, за която е издал записа на заповед. Предвид на това било депозирано искане за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК и на изпълнителен лист.

Ищецът счита, че записът на заповед, както е приел и заповедният съд, е редовен от външна страна и удостоверява подлежащо на изпълнение вземане срещу длъжника. Валидно поетото от него парично задължение не било изпълнено, като съществуването му било оспорено по реда на чл.414 от ГПК. С това се обоснова и правният интерес от предявяване на настоящия иск за установяване съществуването на вземането, предмет на издадената Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК.

Във връзка с горното се поддържа искане да бъде признато за установено в отношенията между страните, че посоченото вземане

съществува. Претендира и сторените деловодни разноси - в заповедното и в исковото производство.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът е депозирал писмен отговор, в който застъпва становище, че искът е допустим, но изцяло неоснователен. Твърди се, че соченият запис на заповед бил подписан за обезпечаване на договор за заем, който получил от ищеца, но се поддържа становище, че не се дължат сумите, предмет на този запис на заповед и заповедта за изпълнение. Претендира разноси.

В хода на съдебното дирене процесуалният представител на ищеца поддържа депозираната искова молба по съображенията в нея, а ответника или негов представител не се явяват.

Съдът, след като взе предвид доводите на страните, и като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно по делото и се установява от приобщените писмени доказателства, че е налице издадена от страна на ответника Запис на заповед от дата 28.03.2018г., приложена в оригинал по ч.гр.д. №883/2022г. на Русенски районен съд, подписана от ответника, който безусловно се задължил да заплати на ищеца на датата на падежа – 30.11.2020г., без протест, сумата от 1437,15 лева.

Приложено е и ч.гр.д. №883/2022г. на Русенски районен съд, по което е издадена Заповед №481 от 15.02.2022г.. Съдът разпоредил длъжникът и ответник в настоящото производство да заплати на ищеца сумата от 858,07 лева главница, дължима по издаден на 28.03.2018г. запис на заповед, предявен за плащане на 30.11.2020г.. Записът на запис е прехвърлен с джиро на дата 28.10.2021г., ведно със законната лихва за период от 14.02.2022г. до изплащане на вземането, както и направените разноси по делото - държавна такса в размер на 25,00 лева и адвокатско възнаграждение в размер на 480,00 лева.

Срещу издадена Заповед за незабавно изпълнение в срок е постъпило възражение от страна на длъжника, видно от приложената покана за доброволно изпълнение, като възражението е подадено в 2-седмичния законов срок по [чл. 414, ал.2 от ГПК](#). Исковата молба на ищеца също е подадена в едномесечния преклузивен срок по [чл. 415, ал.1 от ГПК](#).

При така установените фактически обстоятелства по делото, съдът приема от правна страна следното:

По допустимостта:

С оглед задължителните указания по т. 10а от ТР № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. на ОСГТК, съдът извърши и служебна проверка за наличието на възражение по чл. 414, ал.1 от ГПК, респ. и за спазването на срока по чл. 414, ал. 2 от ГПК, при която се установи, видно и от материалите по приложеното ч.гр. д. № 883/2022г. на РРС, че в полза на ищеца е била издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК за вземането, предмет на настоящата искова молба. Срещу заповедта е било подадено от ответника възражение по чл. 414 ГПК в срока по чл. 414, ал. 2 от ГПК, а настоящата претенция е предявена в срока по чл. 415 от ГПК. Ето защо предявеният в срок установителен иск, че вземането съществува е допустим.

По основателността:

В заповедното производство ищецът се е позовал на документ по чл. 417, т.9 от ГПК - запис на заповед, издаден на 28.03.2018г. от ответника, с който безусловно и неотменимо се е задължил да заплати на ищеца сумата от 1437,15 лева на падежа – 30.11.2020г.

Възникването на спорното право се обуславя от осъществяването на две групи материални предпоставки (юридически факти): 1. наличието на действително задължение, възникнало по запис на заповед и 2. записът на заповед да е действителен като формална правна сделка, доколкото според т. 17 от ТР № 4 от 2013 г. на ОСГТК на ВКС производството по установителния иск, предявен по реда чл. 422, ал.1 ГПК, ищецът – кредитор доказва вземането си, основано на менителничния ефект – съществуването на редовен от външна страна запис на заповед, подлежащ на изпълнение.

Записът на заповед представлява формална, абстрактна едностранна сделка, която следва да бъде в писмена форма за действителност и да съдържа следните реквизити: 1. наименованието запис на заповед в текста на документа; 2. безусловно обещание да се плати определена сума пари; 3. падеж; 4. място на плащане; 5. името на лицето, на което или на заповедта на което следва да се плати; 6. дата и място на издаване и 7. подпис на издателя. Съгласно задължителните разяснения, дадени в ТР № 1 от 28.12.2005 г. по

тълк.дело № 1/2004 г. за да е редовен записът на заповед от външна страна, самият документ следва да се назове запис на заповед и в текста му трябва да се съдържа изразът "запис на заповед", а в т. 2 от ТР е прието, че не е нужно записът на заповед да съдържа изразът "безусловно се задължавам", а е достатъчно да не е поставено условие за пораждаване на действието на поетото задължение за плащане на определена парична сума. Щом като в записа на заповед липсва условие за задължаването на издателя, то изискването на [чл.535, ал.2 от ТЗ](#) за безусловно плащане е налице.

Както и при менителницата, така и при записа на заповед законодателят е предвидил презумирани реквизити при непълнота на съдържанието относно падежа, мястото на издаване и мястото на плащане – арг. [чл. 536, ал. 2 - 4 ТЗ](#). В случай, че не е посочен падежа по един от начините по [чл. 486, ал. 1 ТЗ](#), записът на заповед се смята платим на предявяване. Когато не е посочено мястото на издаване, записът на заповед се смята за издаден в мястото, посочено до името на издателя. Тази презумпция, съдържаща се в [ал. 4 на чл. 536 от ТЗ](#) е неприложима, когато в записа на заповед не е посочено мястото на издаване до или при името на издателя. Когато не е посочено друго в менителничния ефект мястото за издаване се смята за място на плащане. Наистина съгласно задължителните разяснения, формирани по реда на [чл. 290 ГПК](#) в Решение № 225/28.03.2014 г. по т.д. № 948/2012 г., ТК, II ТО на ВКС липсата на вписан адрес при мястото на издаване, респ. на плащане е развнзначно на липса на реквизит по [чл. 535 ТЗ](#) и води до нищожност на записа, но настоящият съдебен състав намира, че представеният в оригинал запис на заповед е редовен от външна страна и в него не е налице непълнота, която да доведе до нищожност на документа.

С оглед на гореизложеното представената по заповедното производство ценна книга удостоверява действително поето менителнично задължение. Записът на заповед е действителен, тъй като в този документ са обективирани всички изискуеми от закона реквизити – изразът "запис на заповед" се съдържа както в заглавието на акта, така и в неговия текст; безусловно обещание за плащане на определена сума и падеж – на определен ден, като според указанията в т.3 от ТР № 1/28.12.2005 год. по т.д. № 1/2004 год. на ОСГК на ВКС, предявяването на записа на заповед за плащане на издателя не е предпоставка за изискуемостта на произтичащото от него вземане, а от тук –

и за издаване на изп.лист, съответно заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК.; място на плащане – гр. София(арг. [чл. 536, ал. 3 ТЗ](#)); името на лицето, на което или на заповедта на което трябва да се плати; дата и място на издаване – гр.Русе, 28.03.2018г. и подпис на издателя. Установява се, че е възникнала изпълнителната сила на този менителничен ефект, тъй като падежът е уговорен на определен ден – на 30.11.2020г.

Тъй като записът на заповед като едностранна абстрактна сделка е едновременно доказателство и основание за поето менителнично задължение, съдът приема, че в процеса на доказване по несъмнен начин бе установено, че между страните е възникнало и съществува действително менителнично правоотношение, по което ответникът е поел безусловно едностранно задължение за заплащане на процесната сума, поради което предявеният положителен установителен иск е основателен.

Нещо повече от приетото и неоспорено заключение на Съдебно-графологична експертиза се установява по несъмнен начин , че трите имена „П. К. К.“ изписани в долната част на Запис на заповед с дата на издаване 28.03.2018г. в ред „издател“ и в ред „подпис“ са изпълнени/изписани от П. К. К. с ЕГН:*****.

Експертът установява, че срещу трите имена „П. К. К.“ подписи в Запис на заповед с дата на издаване 28.03.2018г. са изпълнени/положени от П. К. К. с ЕГН:*****.

Наред с изложеното съдът следва да обсъди и възражението на ответника за липса на правно основание, на което е издаден записът на заповед, доколкото твърди наличие на каузално правоотношение. То поражда необходимостта от изследване на каузалността на облигационното задължение. Това е така, защото макар и абстрактни сделки, менителничните ефекти се издават във връзка с или по повод на каузални отношения между издателя и поемателя и нямат самостоятелен характер.

В тази насока е преобладаващата част от съдебната практика на ВКС на РБ, обективизирана в Решение № 149/05.11.2011г. по т.д. № 49/2010г. на ВКС и Решение № 173/12.01.2011г. по т.д. № 901/2009г. на ВКС; Решение № 247 от 8.12.2010 г. на ВТАС по в. т. д. № 13/2010г., както и Тълкувателно решение № 1 от 28.12.2005 г. по тълк. д. № 1/2004 г., ОСТК на ВКС, докладчик съдията Кръстьо Яначков. С оглед приетото в ТР № 4/2013 г. обаче, т.к. предмет на

установяване в производството по чл. 422, вр. чл. 415 от ГПК е съществуването на вземането, основано на запис на заповед, **при общо оспорване ищецът няма задължение да доказва каузалното правоотношение, а в хипотезата на изрично позоваване на каузална сделка, всяка страна доказва фактите, на които основава възраженията и твърденията си.** Именно в този смисъл съдът е разпределил и доказателствената тежест в производство с доклада си, поправен по реда на чл. 253 от ГПК в с.з. В случая, ответникът макар и да твърди наличие на каузално правоотношение, въпреки разпределената доказателствена тежест, не ангажира годни доказателства в сочения смисъл. Представените писмени доказателства – разпечатки от ЦКР не сочат по категоричен начин наличието на каузална сделка, тъй като не е налице съвпадение относно размера на сумата посочена в процесния Запис на заповед и тази маркирана от ответника в приложените разпечатки на ЦКР. В действителност е налице само и единствено съвпадение в датата на издаване на Запис на заповед и отпускане/усвояване на кредит. Това обстоятелство обаче е недостатъчно да се приеме еднозначност и връзка между отпуснатия заем и записа на заповед. Това е така, тъй като видно от многобройните разпечатките на ЦКР (Справки кредитна задлъжнялост) тегленето и невръщането на на заеми от страна на ответницата се е превърнало в системно занимание.

В този смисъл и показанията на св.Г. Й.а – бивш служител на „Кредихелп“, че съществувала практика при подписване на договор за кредит, да се принуждава клиента да подписва и запис на заповед не са в състояние да установят по категоричен начин наличие на каузална сделка в настоящия казус.

Ето защо исковата претенция се възприема като основателна и следва да бъде уважена.

По разноските по делото:

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК с оглед изхода на спора, на ищеца следва да присъдят и сторените в настоящото производство деловодни разноски в общ размер на 885,00 лева, от които 25,00 лева внесена държавна такса, 360,00 лева адвокатско възнаграждение и 500,00 лева платен депозит за възнаграждение вещо лице по СГрЕ.

Доколкото исковата претенция е свързана с установяване на

задълженията, посочени в заповедта за изпълнение издадена в заповедното производство по ч.гр.д. № 883/2022г., вкл. и разноските за него, с оглед задължителните указания по т. 12 от ТР № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. на ОСГТК, съдът в исковото производство следва да се произнесе с осъдителен диспозитив по това искане, включително и когато не изменя разноските по издадената заповед за изпълнение. Поради което и с оглед изхода от делото, ответната страна следва да бъде осъдена да заплати на ищеца направените в заповедното производство разноски в размер на 25,00 лева държавна такса за образуване на производството и 480,00 лева платено адвокатско възнаграждение.

Мотивиран от горното и на основание чл. 422, вр. чл. 415 ГПК, съдът :

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено в отношенията между страните, че П. К. К. с ЕГН:***** има парични задължения към „Прибалтик Пропърти Мениджмънт“ ООД с ЕИК:205294020 със седалище и адрес на управление гр.София против, в размер на **858,07 лева** главница, дължима по издаден на 28.03.2018г. запис на заповед за сумата от 1437,15 лева, предявен за плащане на 30.11.2020г., ведно със законната лихва върху претендираната главница, считано от 14.02.2022г. до окончателното изплащане на задължението, за които суми в негова полза и против ответника е била издадена заповед за изпълнение на парично задължение по реда на чл. 417 от ГПК входа на производството по ч.гр.д. № 883/2022г. на Русенски Районен съд.

ОСЪЖДА П. К. К. с ЕГН:***** да заплати на „Прибалтик Пропърти Мениджмънт“ ООД с ЕИК:205294020 със седалище и адрес на управление гр.София сумата от **885,00 лева**, представляваща деловодни разноски в настоящото производство, както и сумата **505,00 лева** - деловодни разноски направени в заповедното производство по ч.гр.д. № 883/2022г. на Русенски районен съд.

Решението може да се обжалва в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Русенски окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Русе: _____

